

Nincs tételes jogi tilalom arra nézve, hogy a társaság tagjai meglévő üzletrészeiket úgy egyesítsék, hogy azon közös tulajdont alapítsanak.

Alkalmazott jogszabályok: Ptk.3:164-165.§,3:169.§

Győri ÍtéltáblaCgf.IV.47.008/2020/2.szám

A D.V.C. Korlátolt Felelősségű Társaság tagjai az A.N.E.Kft., az E.F.Kft., az E.H.T.GmbH., valamint a D.V.Zrt.

Az E.H.T.GmbH., valamint az E.F.Kft. és az A.N.E.Kft. 2020. május 13-án üzletrész átruházási szerződés és közös tulajdonú üzletrész létrehozására vonatkozó megállapodást kötöttek. Ebben rögzítették, hogy az E.H.T.GmbH. 16.250.000,-Ft névértékű törzsbetéttel és az erre eső üzletrésszel a társaság vagyonából 2,5 %-os részesedéssel, az E.F.Kft. 292.600.000,-Ft névértékű törzsbetéttel és az erre eső üzletrésszel a társaság vagyonából 45,01 %-os részesedéssel, az A.N.E.Kft. 12.900.000,-Ft névértékű törzsbetéttel és az erre eső üzletrésszel a társaság vagyonából 1,99 %-os részesedéssel rendelkezik; továbbá azt is, hogy valamennyi érintett törzsbetét teljes összegben befizetésre került, az üzletrészek átruházásának akadálya nincs. Az E.F. Kft., valamint az A.N.E. Kft. csere jogcímén az őket megillető üzletrészüket az E.H.T. GmbH-ra ruházták át azzal, hogy az „*átruházott üzletrészek az E.H.T. GmbH. üzletrészéhez olvadnak, ezzel pedig egyetlen 321.750.000,-Ft névértékű üzletrész jön létre. Az átruházás fejében az E.H.T.GmbH. a megszerzett 321.750.000,-Ft névértékű üzletrészből az E.F. Kft-re ruházta át annak 90,95 %-os részesedését, az A.N.E. Kft-re pedig annak 4 %-os részesedést jelentő tulajdoni illetőségét azzal, hogy a közös tulajdonban álló üzletrészen az E.H.T. GmbH-nak 5,05 %-os részesedése marad fenn*”.

A szerződésre alapítottn a társaság 2020. május 25-én változásbejegyzési kérelmet terjesztett elő a cégbíróságon.

Az elsőfokú bíróság hiánypótlási felhívást intézett a társaság felé azzal, hogy a közös tulajdonú üzletrész tagjait a cégjegyzékben fel kell tüntetni, ezért szükséges csatolni a cégnyomtatvány 09/2 alrovatát tartalmazó kitöltött nyomtatványt. A hiánypótlási felhívásnak a társaság a megadott határidőn belül eleget tett.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott végzésével a változásbejegyzés iránti kérelmet elutasította. Végzésének indokolásában kifejtette, hogy a Ptk. 3:169. § (1) bekezdése, 3:171. § (3) bekezdése, 3:170. § (1) bekezdése és 3:172. § (1) bekezdése szerinti eseteken kívül a Ptk. 3:165. § (1) bekezdése szerint üzletrészen fennálló közös tulajdon nem jöhet létre. Az üzletrészen közös tulajdon akkor keletkezhet, ha átruházás folytán többen szerzik meg annak tulajdonjogát, vagy az üzletrész örökléssel száll át a jogutódokra, illetőleg a házassági vagyoni jog megosztása során a nem tag házastárs szerez üzletrészhányadot. Nincs arra jogszabályi lehetőség, hogy a közös üzletrész úgy jöjjön létre, hogy a tagok egymás között átruházással szerzik meg üzletrészeiket, azokat egyesítik. Álláspontja szerint a társasági szerződés vonatkozó rendelkezése alapján amennyiben a tag további üzletrészt szerez, azzal nem közös üzletrész jön létre, hanem az üzletrésze növekszik az átvett üzletrész arányában. Az elsőfokú bíróság a döntését a 2006. évi V. törvény (Ctv.) 50. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 46. § (1) bekezdésre alapította.

Az elsőfokú végzés ellen a társaság terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatását, a változásbejegyzési kérelemnek való helyt adást, másodlagosan a támadott végzés hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására kötelezését kérte. Arra hivatkozott, hogy a cégbíróság végzése ténybelileg és jogilag is megalapozatlan, jogszabálysértő. Hangsúlyozta, hogy a változásbejegyzési eljárás során a cégbíróság hiánypótlási felhívásának eleget tett, ezt követően pedig nem lett volna arra törvényes lehetősége az elsőfokú bíróságnak, hogy az egyébként hiánytalan változásbejegyzési kérelmet elutasítsa. Álláspontja szerint az új Ptk. a diszpozitivitás elvén áll, amikor az egyes jogi személyek általános szabályait, a kötelek közös általános szabályait, valamint a szerződés általános szabályait rendezi. A tagok megállapodása semmilyen jogszabályi rendelkezésbe, tilalomba nem ütközött, a Ptk. 6:1. §-a nem sérült, mint ahogy a Ptk. 3:4. §-a sem. A tagok megállapodásával kapcsolatban a kisebbségi jogok sérelme fel sem merülhet és az nem sérti a társasági forma jellegadó sajátosságait sem. A közös tulajdonú üzletrész ilyen módon való megvalósulása azonos azzal, amikor a társaság működése során többen szereznek meg átruházás révén egy üzletrészt. Utalt arra, hogy a hiánypótlási felhívás teljesítését követően a kérelem a Ctv. 46. § (4) bekezdése alapján már nem lett volna elutasítható. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság a kérelem elutasítását olyan hibára, hiányosságra alapította, amellyel kapcsolatban hiánypótlási felhívással a társaság felé nem élt. Ez pedig olyan lényeges eljárási szabálysértés, ami a 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 389. § és 381. § alapján az elsőfokú végzés hatályon kívül helyezését indokolja.

A fellebbezés az alábbiak szerint alapos:

A társaság elsődleges fellebbezési kérelmében tartalmilag a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálati jogkör gyakorlását kérte a másodfokú bíróságtól.

A másodfokú eljárásnak ebből következően az a kérdés képezte a tárgyát, hogy a tagok az üzletrészeiket egyesíthetik-e, az elsőfokú végzés indokolásában meghivatkozott Ptk. 3:169. § (1) bekezdés, 3:171. § (3) bekezdés, 3:170. § (3) bekezdés és 3:172. § (1) bekezdés szerinti eseteken túl a társaság tagjai létrehozhatnak-e az üzletrészeiken közös tulajdont.

Előjáróban rögzíti az ítéletábra, hogy a törzsbetét és az üzletrész egymással ugyan összefüggő, de egymással nem azonosítható fogalmak. A különbségtétel ott is tetten érhető, hogy a Ptk. 3:161. § (2) bekezdése szerint minden tagnak egy törzsbetéte lehet, ugyanakkor az üzletrésznél a Ptk. 3:164. §-a hasonló – a korábbi 2006. évi IV. törvény (régi Gt.) 121. § (2) bekezdésének megfelelő – rendelkezést nem tartalmaz. Ebből következően a jelen eljárásban a Ptk. 3:171. § (3) bekezdésének vizsgálata nem bír jelentőséggel.

A társasági szerződés V. pontja szerint egy tagnak egy üzletrésze lehet. A Ptk. 3:164. §-ának erre vonatkozó szabályozása hiányában nincs akadálya annak, hogy a társasági szerződés a régi Gt.-vel megfelelő szabályozást tartalmazzon. Nem érintve azt a jogértelmezési kérdést, hogy az üzletrész mennyiben minősül dolognak, az üzletrész átruházására irányuló szerződés szerződésátruházásnak, vagy adásvételi szerződésnek, illetőleg csereszerződésnek, ajándékozási szerződésnek tekinthető-e, nincs olyan jogszabályi rendelkezés, ami az üzletrészen a közös tulajdon keletkezését tiltaná. A Ptk. ezzel ellentétben kifejezett rendelkezést tartalmaz arra nézve, hogy az üzletrész közös tulajdonban állhat (Ptk. 3:165. §). Az a társasági szerződési rendelkezés, miszerint egy tagnak csak egy üzletrésze lehet nem tiltja azt, hogy az üzletrész közös tulajdonban álljon.

Az elsőfokú végzésben hivatkozott Ptk. 3:170. § (3) bekezdés és 3:172. § (1) bekezdése azt a kérdéskört szabályozza, amikor az anyagi jog más, a társasági jogon kívüli rendelkezése folytán olyan személy szerezne üzletrészt, vagy üzletrészhányadot a társaságban, aki addig a Kft-nek nem volt tagja. A kívülálló személynek az üzletrész szerződéssel való megszerzését a Ptk. 3:167. §-a szabályozza.

A Ptk. 3:169. §-a nem zárja ki azt, hogy az üzletrészátruházással közös tulajdon keletkezzen, ez jellemzően akkor valósul meg, ha többen közösen szerzik meg az üzletrészt, az üzletrész adásvételi szerződésben több vevő szerepel.

Nincs annak sem akadálya, hogy a tag a tulajdonában álló üzletrész egy hányadát értékesítse és ezzel közös tulajdont hozzon létre(így foglalt állást a Legfelsőbb Bíróság is a BH.2004.374.szám alatt közzétett jogesetben).

A kifejtettekből következően nincs tételes jogi tilalom arra nézve sem, hogy a tagok kölcsönös csereszerződéssel, tulajdonjogi igény elismerésével a meglévő üzletrészeiket úgy egyesítsék, hogy azon közös tulajdont alapítsanak.

Erre tekintettel az állapítható meg, hogy az elsőfokú bíróság tévedett, amikor a változásbejegyzési kérelmet elutasította, ezért az ítéletábra az elsőfokú bíróság végzését a Ctv. 32. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 389. §-a és 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta.